

Gemeenteprofiel van de Protestantse gemeente Rijnstrangen te Zevenaar i.o.

1. Protestantse gemeente Rijnstrangen te Zevenaar i.o.

De Protestantse gemeente Rijnstrangen te Zevenaar i.o. bestaat per 1 januari 2025 uit de protestantse geloofsgemeenschappen in Rijnwaarden en in Zevenaar, in een streek die voornamelijk Rooms Katholiek is. Zevenaar is een kleine stad met ongeveer 26.000 inwoners, terwijl het Gelders Eiland, dat onder de burgerlijke gemeente Zevenaar valt, bestaat uit zes dorpen: Lobith, Tolkamer, Spijk, Herwen, Aerdt, en Pannerden. Beide gemeenten hebben een eigen kerk en een gemeentecentrum daaraan vastgebouwd, waar de gemeenten samenkomen.

De 'Protestantse gemeente Rijnstrangen te Zevenaar' wordt de officiële naam van een gemeente *in wording*, waarbij het de intentie is de vierplekken, in Zevenaar en in Lobith, in stand te houden omdat zij het hart van het gemeentelven vormen. Tegelijkertijd willen we naar elkaar toegroeien als gemeenten en zijn we in een proces van toenemende samenwerking op allerlei terreinen. In het vervolg gebruiken we 'Protestantse gemeente' als we de hele gemeente bedoelen en verwijzen we naar PG Zevenaar of PG Rijnwaarden, waar we de tot nu zelfstandig bestaande gemeenten bedoelen.

1.1 Missie en kleur van de Protestantse gemeente.

Als gemeente willen wij een gastvrije gemeenschap zijn met ruimte voor verschillen. Geïnspireerd door Jezus richten wij ons op ontmoeting en het omzien naar elkaar en willen we bijdragen aan een sociale en eerlijke wereld. Er is in de gemeente ruimte voor verschillende godsbeelden. Twijfel zien we niet als een tekort aan geloof, maar als wezenlijk voor het geloof. Veelkleurigheid in geloofsopvattingen vinden we geen bedreiging, maar juist een verrijking. Kerk-zijn is voor ons een gezamenlijke tocht: we weten niet precies waar we uitkomen, maar we zijn ervan overtuigd dat we op weg zijn naar een betere toekomst. In de gemeente zijn kinderen aan het Avondmaal welkom en is het mogelijk als homo of lesbisch stel een zegen over de relatie te vragen.

Omdat we met elkaar gemeente zijn in een voornamelijk Rooms-Katholieke omgeving maken protestanten van diverse achtergronden deel uit van de gemeente, in die zin is er geen keuze tussen modaliteiten zoals in grote steden. Er is ruimte voor verschillen. Beide gemeenten zijn klein. Dat betekent dat mensen elkaar kennen en omzien naar elkaar. In de kerkdiensten en activiteiten door de week wordt het geloof gevoed en vinden mensen inspiratie. Tijdens het koffiedrinken na de dienst wordt wel en wee gedeeld.

1.2 Prioriteiten

- de zondagse kerkdiensten en een samenbindend bezoekwerk,
- invulling geven aan zingeving, geloof en spiritualiteit,
- werken aan gemeenschapszin en gemeenteopbouw
- een actieve maatschappelijke betrokkenheid.

Daarbij werken we samen met lokale en regionale partners en met andere kerken.

1.3 Burgerlijke gemeente Zevenaar

Zevenaar is een kleine stad met een station, gelegen tussen Arnhem en de Duitse grens aan de A12. Bij de gemeente Zevenaar behoren ook de dorpen Aerdt, Angerlo, Babberich, Giesbeek, Herwen, Lathum, Lobith, Pannerden, Spijk en Tolkamer. Het aantal inwoners van de gehele gemeente is ruim 45.000, inclusief de dorpen. De gemeente heeft een ziekenhuis, zwembad, theater, filmhuis, bibliotheek, veel sportvoorzieningen en een grote diversiteit aan horeca. Het gebied rondom Zevenaar en het Gelders Eiland heeft een prachtige en afwisselende natuur en is aantrekkelijk voor toeristen. Er zijn veel wandelroutes en zowel natuur (Ruimte aan de rivier, klompenpaden) als cultuur (Romeinse Limes) zijn in ontwikkeling in diverse projecten.

2. Schets van de afzonderlijke protestantse gemeenten

2.1 Protestantse gemeente (PG) Zevenaar.

2.1.1 Omvang, leeftijdsopbouw en kleur van de gemeente.

De PG Zevenaar telt 780 leden en er zijn wekelijks zo'n 50 - 70 mensen aanwezig in de kerk. Er zijn 250 mensen actief betrokken bij de gemeente, waarvan 150 een specifieke taak hebben. De gemeente staat vermeld op de website van "Wijdekerk", een christelijke organisatie van en voor christenen uit de lhbt-gemeenschap. Hiermee laten we zien dat iedereen, ongeacht gaardheid, er toe doet en welkom is in onze gemeente en in onze kerk. Daarnaast draagt de gemeente INLIA (Internationaal Netwerk van Lokale Initiatieven met Asielzoekers) een warm hart toe

2.1.2 Kerkdienst en liturgie

- We streven naar een grotere verscheidenheid binnen de erediensten. Die verscheidenheid richt zich op zowel de inhoud, de uitvoering en de mate van betrokkenheid van de kerkgangers. We willen ruimte geven aan vernieuwende initiatieven die ons prikkelen en uitdagen om na te denken over christen zijn in deze tijd.
- Eenmaal per maand is er *kinderkerk*, voor de jongste kinderen (3-7 jaar) met hun ouders of grootouders. De kinderkerk is een oecumenisch initiatief van onze protestantse gemeente en de plaatselijke rooms-katholieke kerk. Op dit moment is er geen kindernevendienst of jeugdkerk. I
- Er is een *werkgroep Eredienst* die de vieringen coördineert. Hierbij wordt ook nadrukkelijk gezocht naar vernieuwing in vorm en inhoud (aangepaste liturgieën, thematische vieringen). De werkgroep wil ook verschillende doelgroepen aanspreken. Het *Beamteam* verzorgt tijdens de kerkdiensten de liedteksten en/of afbeeldingen op het beeldscherm in de kerk en de livestream via Kerkdienstgemist.nl. *Lectoren* verzorgen de lezingen tijdens de eredienst. *Koor OSB* (One Step Beyond) werkt vier keer per jaar mee aan kerkdiensten. De *Haakclub* maakt leuke attenties of versiering voor speciale vieringen. De gemeente telt 4 organisten.
- Twee keer per maand is er een *christelijke meditatiebijeenkomst* in de consistorie en één keer per maand een gebedsbijeenkomst voor vrede, door gemeenteleden verzorgd.
- Er zijn jaarlijks enkele oecumenische vieringen samen met de plaatselijke rooms-katholieke kerk: de Vredesdienst en de Amnesty-viering.

2.1.3 Pastoraat

Pastoraat is belangrijk in de gemeente en wordt niet alleen verricht door de predikant. Predikant, kerkelijk werker (momenteel vacant), ouderlingen en gemeenteleden hebben hierin ieder hun eigen rol (bijv. bij huisbezoek, pastoraal bezoek in bijzondere omstandigheden, (groot) huisbezoek, doelgroepen pastoraat, bijzonder pastoraat) Samenhang, coördinatie en communicatie zijn daarbij essentieel. Omzien naar elkaar vinden we heel belangrijk. We organiseren ontmoetingsmomenten, drinken samen koffie na de kerkdiensten en we doen veel bezoekwerk, waarbij een groot aantal gemeenteleden betrokken is (pastoraal kernteam en contactpersonen). Het behoort tot de mogelijkheden om een parttime kerkelijk werker aan te stellen. Hierin zal in een gezamenlijk beleidsplan van beide gemeenten na 1 januari invulling worden gegeven, in samenspraak met de nieuwe predikant. Een ambulante predikant voor 0,2 fte is tijdelijk aangesteld ter ondersteuning van het pastoraat.

Echter, de structuur van het pastoraat staat onder druk. We zoeken daarom ook nadrukkelijk naar vernieuwende vormen van pastoraat. Wij willen ons daarbij niet uitsluitend richten op het ouderenpastoraat, maar vooral ook blijven investeren in de verbinding met de jong-volwassenen, de jonge gezinnen en de jeugd.

2.1.4 Diaconaat

De diaconie verleent hulp en bijstand aan mensen die dat nodig hebben. Er is door middel van diverse activiteiten (eetcafé, soos, autotocht, kerstattentie) veel aandacht voor de oudere gemeenteleden. Elke zondag zijn er bloemen in de kerk die na afloop van de viering naar een gemeentelid worden gebracht, als steuntje in de rug.

- De *werkgroep Groene Kerk* organiseert regelmatig activiteiten en bijeenkomsten met speciale aandacht voor het milieu e.d. Wij hebben het predicaat "Groene Kerk" verworven en we zijn verbonden aan de burgerlijke gemeente Zevenaar als Fairtrade gemeente.

- De *werkgroep ZWO* is verantwoordelijk voor het veertigdagenproject en voor andere projecten van Kerk in Actie. Soms zijn er bijzondere diensten waarin een ZWO thema centraal staat.
- Maandelijks is een contactpersoon van Amnesty Zevenaar aanwezig voor en na de kerkdienst, voor het tekenen van petitie's en het kopen van kaarten, kaarsen etc.

2.1.5 Vorming en toerusting

Geloven is in deze tijd niet meer vanzelfsprekend. Veel gemeenteleden vinden het moeilijk om woorden te geven aan hun geloof en juist daarom is het voor ons als geloofsgemeenschap belangrijk om met elkaar in gesprek te gaan over wat ons geloof inhoudt en om samen te zoeken naar antwoorden op onze vragen. Activiteiten die daarbij passen zijn bijv. na de dienst met elkaar in gesprek over de preek, gespreksavonden over geloofs- en maatschappelijke thema's, o.a. in het programma van Inspiratie, Bezinning, Ontmoeting (IBO), waarin drie protestantse gemeenten (Westervoort, Duiven en Zevenaar) samenwerken.

2.1.6 Bestuur en communicatie

- *Kerkenraad*
Onze gemeente wordt bestuurd door de kerkenraad, bestaande uit 14 personen: predikant (vacant), ouderlingen, diakenen en ouderling-kerkrentmeesters. Het dagelijks bestuur wordt gevormd door het moderamen.
- De *werkgroep Publiciteit* draagt zorg voor het kerkblad Kerkvenster, onze website en de Facebookpagina. Regelmatig worden er digitale nieuwsbrieven verstuurd en er is een app-groep.
- De gemeente heeft een vertrouwenspersoon.

2.1.7 Materiële zaken

- Ons kerkgebouw, genaamd de Ontmoetingskerk, staat in het centrum van Zevenaar. Het is een mooie, kleine monumentale kerk uit 1658. Het *Team Open Kerk* zorgt ervoor dat maandelijks op de eerste vrijdagmiddag van de maand de kerk open is, evenals op de Open Monumentendag.
- Het kerkelijk centrum "Ons Huis" is er naast gelegen. Er zijn hier vier vergaderruimten waar kerkelijke activiteiten plaatsvinden. De vergaderzalen worden ook verhuurd voor andere bijeenkomsten. Er zijn twee parttime beheerders en vele vrijwilligers werkzaam in Ons Huis.
- Er zijn vier koster's
- De kerk heeft een eigen begraafplaats die deels door een team van vrijwilligers onderhouden wordt.
- *Er is een pastorie beschikbaar, gelegen aan de Eikenbaan in Zevenaar, bouwjaar 1972, woonoppervlak 175 m2.*

Er is een concept beleidsplan voor de gemeente Rijnstrangen te Zevenaar in oprichting [link?](#)

2.2 PG Rijnwaarden

2.2.1 Omvang en leeftijdsopbouw van de gemeente

Van de 343 gemeenteleden bezoeken er 20 – 40 gemeenteleden de wekelijkse kerkdiensten, op bijzondere (feest)dagen 50 gemeenteleden. De gemeente is divers in kerkelijke achtergrond, en ook de gastvoorgangers, die al jaren het grootste deel van de kerkdiensten leiden, zijn predikanten van diverse pluimage. Veel gemeenteleden zijn boven de 60 jaar, de gemiddelde kerkganger is 70 jaar of ouder en de mensen die regelmatig naar de kerk gaan hebben allemaal wel een taak om met elkaar deze gemeenschap in stand te kunnen houden. Voor de nabije toekomst is het in stand houden van de vierplek en het omzien naar elkaar een belangrijke pijler van onze gemeente.

De verwachting voor de verdere toekomst is, dat door het wegvallen van oudere gemeenteleden, de gemeente kleiner zal worden. De nieuwe mensen die zich aansluiten bij onze gemeente, vallen ook in de leeftijdscategorie 50 – 70 jaar. Door de kleine omvang van de gemeente krijgen doelstellingen die bij iedere kerkelijke gemeente horen, zoals liturgie, pastoraat, vorming en toerusting, diaconaat en maatschappelijke betrokkenheid een bescheiden invulling.

2.2.2 Kerkdiensten en liturgie

- Tot nu toe werd ongeveer driekwart van de diensten ingevuld door gastvoorgangers, veelal emeriti. Dit betekent dat de gemeente geen liturgisch rooster volgt.

- Er zijn drie organisten, van wie één voor de liturgische feestdagen (Kerst en Pasen) een projectkoortje begeleidt als er voldoende mensen mee willen en kunnen zingen. De gemeente zingt uit het Liedboek der Kerken, maar staat open voor andere soorten liederen, er mag best wat variatie in de liturgie zijn. Elk jaar wordt de Stille Week voor Pasen gevierd met een dienst op Witte Donderdag, Goede Vrijdag, Stille Zaterdag en Pasen (met paasontbijt), voorbereid door een werkgroep samen met een gastvoorganger.
- Tot vorig jaar was er kindernevendienst eenmaal in de twee weken, maar met de verhuizing van het laatste betrokken gezin met kinderen is de kindernevendienst geparkeerd tot de situatie verandert.

2.2.3 Pastoraat

Met de leeftijdsopbouw van de gemeente ligt het voor de hand dat ouderenpastoraat een belangrijke rol speelt. De *'Warme deken'*, is een netwerk van gemeenteleden, die zorg dragen voor onderling pastoraat, naast het bezoekwerk dat door de predikant gedaan wordt. Omdat de gemeente klein is, is er ook een onderling meeleven van mensen die regelmatig naar de kerk komen of daar juist een tijdje gemist worden. Eenmaal per maand is er een inloop voor ouderen om elkaar te ontmoeten.

2.2.4 Vorming en toerusting

Het lerende aspect in de drieslag 'leren, vieren, dienen', is bescheiden in onze gemeente, voornamelijk vanwege het gebrek aan menskracht.

- De groep *'Spirizin'* organiseert maandelijks filmavonden met discussie of lezingen over maatschappelijke of bezinnende onderwerpen, die open zijn voor iedereen. Af en toe zijn er kringen rond een specifiek thema, bijv. rond de interviews van Fokke Obbema over zingeving.
- Een kleine groep 20 - 40 jarigen komt regelmatig met de ambulante predikant bij elkaar voor bezinning over onderwerpen die zij van belang vinden.
- De toerustingsactiviteiten die in de Liemers plaatsvinden, nl. in het programma van Inspiratie, Bezinning, Ontmoeting (IBO), waarin drie protestantse gemeenten samenwerken, worden aangekondigd in Kerknieuws en op de website.

2.2.5 Diaconaat

De diaconieën van beide gemeenten vergaderen geregeld samen in het kader van het samengaan.

- Naast de kerk ligt de *Talententuin*, die door twee gemeenteleden, de buurt en cliënten van Zozijn (zorg voor mensen met een verstandelijke beperking) onderhouden wordt.
- Er is maandelijks een maaltijd in de Ontmoeting, de Kookpot, georganiseerd in samenwerking met Caleidoz, de welzijnsorganisatie van de gemeente Zevenaar.
- De gemeente is verbonden met een project in Tanzania, waarvoor o.a. de jaarlijkse oliebolactie georganiseerd wordt met oudjaar.
- De diaconie steunt lokale initiatieven zoals Stichting Rijnwaardig (voor mensen met een (te) kleine beurs) en de Voedselbank, naast individuele aanvragen. Er zijn sinds jaren gemeenteleden betrokken bij vluchtelingenwerk.

2.2.6 Bestuur en communicatie

In de gemeente hebben veel mensen een (praktische) taak, maar zoals in veel gemeenten is er een tekort aan ambtsdragers. De kerkenraad (5 leden) heeft haar handen vol aan het regelen van allerlei zaken en is kwetsbaar. Met de kerkenraad van Zevenaar en de beide gemeenten wordt gezocht naar manieren om de krachten te bundelen.

De gemeente wordt op verschillende manieren meegenomen en geïnformeerd over activiteiten, ontwikkelingen en besluiten van de kerkenraad via het maandblad Kerknieuws, afkondigingen, periodieke mail "Kerkpraat", de website en korte gemeenteberaden na de kerkdienst.

2.2.7 Materiële zaken

Het kerkelijk leven is gecentreerd in de historische kerk uit 1660 op de markt in Lobith, met het gemeentecentrum De Ontmoeting daaraan vastgebouwd, waar 's winters gekerkt wordt vanwege de stookkosten om het kerkgebouw te verwarmen. In het ontmoetingscentrum vinden ook de andere gemeente-activiteiten plaats.

Momenteel is een ambulante predikant in de gemeente aangesteld voor 10 uur per week.

Er is een concept beleidsplan voor de gemeente Rijnstrangen te Zevenaar in oprichting [link?](#)

3. Toekomstige samenwerking en samenvoeging van de gemeenten

Samengaan PG Rijnwaarden en PG Zevenaar / samenwerking in de Liemers

Sinds 2012 zijn er gesprekken gaande tussen de zes Protestantse gemeenten in de Liemers: Westervoort, Duiven, Didam, Rijnwaarden, Lathum-Giesbeek en Zevenaar. Dit heeft geresulteerd in een intentieverklaring in 2018 tot verdergaande samenwerking. We werden echter ingehaald door de actualiteit; het voortbestaan van de gemeente Rijnwaarden kwam in gevaar door een tekort aan bestuurskracht. Dit heeft geleid tot een wijziging van focus. Na uitgebreide besprekingen en mede onder begeleiding van een extern adviseur is besloten tot een definitief samengaan van de gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar, met instemming van de kerkenraden en gemeenteleden van beide gemeenten. Wel zullen de beide huidige vierplekken blijven bestaan. Dit proces van samengaan vraagt veel tijd en zorgvuldigheid en is nu in volle gang.

Per 1 januari 2025 zal volgens afspraak met de classis de samenvoeging der beide gemeenten een feit zijn.

Dan is er één kerkenraad en één gemeente met de officiële naam: pg Rijnstrangen te Zevenaar.